

Vážený pán starosta Lietavskej Lúčky, Mgr. Ján Čerňan,

volám sa „MM“, teda Marián Mach. Som na vás hrdý a vážim si toho, že ste sa ako čelný predstaviteľ obce postavili čelom k riešeniu problémov s nebezpečným prachom šíriacim sa obcou z cementárne, a to napriek administratívnym prekážkam a ako tvrdíte aj chýbajúcim kompetenciám samosprávy. Teším sa, že nás občanov chcete brániť pred organizáciou porušujúcou naše základné ústavné práva a zdravie. Som rád, že aj keď trochu neskoro, ale predsa, ste si uvedomili, že prach z cementárne nie je to isté ako pálenie lístia na záhradke. Som hrdý na Vašu sebareflexiu, že priznávate, že ste nad rámec Vašich kompetencií (teda neoprávnene) v januári 2026 vydali cementárni súhlas k výstavbe stredného zdroja znečistenia, pričom ste ho na obci klasifikovali ako malý zdroj.

Vážený pán starosta. Z Vášho príspevku cítim, že sa nás snažíte upokojiť tým, že cementáreň je serióznym partner. Možno, ale prečo potom vedenie cementárne nevyjde s pravdou von a zakrýva projekt, ktorý podlieha verejnému hodnoteniu nás občanov, pod „malý zdroj znečistenia“? Veď je to do očí bijúce klamstvo. Prečo Vás zavádzajú, že v závoze prášia vodiči áut? Vy im veríte tieto klamstvá? Stačí, keď si pozriem fotky a videá na: <https://photos.app.goo.gl/54de5KicV9rMY57X9> a viem na čom som a kto práši....

Nie, som toho názoru, že cementáreň vám/nám klame do očí. To nie je „oprašovanie áut šoférmi“. To je zneužívanie bezmocnosti občanov ticho sa prizierajúcich nečinnosti úradov a podnikaniu „na drzovku“. Keď sa pozriem do informácií od úradov, ktoré vykonali kontrolu, stávam sa bezmocným už aj ja.

- **SIŽP** už v roku 2025 potvrdila, že cementáreň práši a proti prašné opatrenia majú byť hotové do 06.2026. A to sa máme dovtedy všetci udusiť?
- **RÚVZ** v tomto roku napísala, že v cementárni sa nepráši z technológie, ale z vykládky vagónov. A to nie je technológia?

Ani Slovenská inšpekcia životného prostredia, ani Regionálny úrad verejného zdravotníctva si pri kontrole nevyžiadali dokumenty, aby sa informovali, čo za prach sa nám to šíri po obci, z čoho máme nádehu a čo nás štípe, keď to dýchame. Jednoducho povedané: úrady naše zdravie vôbec, ale vôbec nezaujímajú. Zdravie má podľa SIŽP a RÚVZ „odkladný účinok“. Veď zdravie občanov je asi to posledné... prvoradá je biznis, zisk, osobné výhody a lepšie je úradníkovi „strčiť si hlavu do piesku“, ako riešiť problém.....

Vážený pán starosta. Myslím, že už je najvyšší čas ísť s pravdou von a informovať obyvateľov o prachu, ktorý sa šíri obcou, ktorý denne dýchame. To nie je vápenec, ktorý prášil v obci predtým. Podľa informácií, ktoré ste nám poskytli vy sám, je surovina vyrábaná na Ukrajine, v spoločnosti „**PJSC Ivano-Frankivskcement**“. Podľa firemných dokumentov sa jedná o **portlandský slinok**, ktorého zmes je spolu s cementom vyrobeným z neho nebezpečná pre zdravie a životné prostredie:

Reaguje s vodou a
tvorí alkalické roztoky

Všeobecná
nebezpečnosť

Dráždi oči, dýchacie cesty a pokožku. Po vdýchnutí spôsobuje kašeľ a svrbenie v krku. Opakované vdýchnutie veľkého množstva zvyšuje riziko vzniku pľúcnej choroby. Pri kontakte s pokožkou – pokožka sa môže vysušiť a môže spôsobiť jej začervenanie. Dlhý kontakt s pokožkou môže spôsobiť vážne popáleniny a dermatitídu. Obsahuje obmedzené množstvo chrómu rozpustného vo vode (VI), ktorý môže spôsobovať

alergie. Po zasiahnutí očí môže vzniknúť podráždenie, bolesť alebo mechanické poškodenie sietnice. Po požití – pocit pálenia, bolesť brucha.

Vážený pán starosta. Nie ďakujem, ja tento prach dýchať nechcem. Nie som ochotný čakať na to, kým sa cementárom uráči niečo za pár rokov zmodernizovať. A len tak mimochodom, ako cementáreň môže robiť opatrenia proti prašnosti, keď aj podľa Vašich informácií nepožiadala dodnes o povolenie a nemá EIA?

Na záver uvádzam niekoľko právnych informácií, ktoré Vám možno pomôžu určiť ďalšie smerovanie:

Ústava SR zaručuje, že každý (teda aj my, občania) máme právo:

- **Čl. 44:** na priaznivé životné prostredie.
- **Čl. 40:** na ochranu zdravia.
- **Čl. 45:** na **včasné a úplné informácie** o stave životného prostredia a o príčinách a následkoch tohto stavu.

Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení hovorí:

- **§ 4 ods. 3 písm. h):** „Obec pri výkone samosprávy **najmä** utvára a **chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie**, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti...”

Zákon č. 17/1992 Zb. o životnom prostredí hovorí:

- **§ 13:** „Ak možno so zreteľom na všetky okolnosti predpokladať, že hrozí nebezpečenstvo nevratného alebo závažného poškodenia životného prostredia, **nesmie byť pochybnosť o tom, že k takémuto poškodeniu skutočne dôjde, dôvodom na odklad opatrení, ktorým sa má poškodeniu zabrániť.**“

Občiansky zákonník (Zákon č. 40/1964 Zb.) hovorí:

- **§ 5:** „Ak došlo k zrejmému zásahu do pokojného stavu, **možno sa domáhať ochrany na obci**. Obec môže predbežne zásah zakázať alebo uložiť, aby bol obnovený predošlý stav. Tým nie je dotknuté právo domáhať sa ochrany na súde.“

Pán starosta, my podpísaní na žiadosti vám doručenej sa ochrany domáhame. Nebezpečný prach šíriaci sa obcou pokladáme za „**zrejmý zásah do pokojného stavu**“. Zakázať cementárni prášiť, čiže neporušovať zákony, je vo Vašej kompetencii. My nezakazujeme cementárom podnikáť. Len nech to realizujú v súlade s legislatívou. Budete konať? O tom sa asi presvedčíme v najbližších dňoch.